

Kratak pregled

Ovo je brz i praktičan pregled sledećih tema:

- koncept carinskog tranzita;
- različite scenarije carinskog tranzita;
- spoljni tranzit i unutrašnji tranzit;
- Tranzitno kretanje Uniji i zajedničko tranzitno kretanje;
- TIR tranzitno kretanje;
- ostala tranzitna kretanja;
- objašnjenja kada i kako proveriti završetak tranzitnog postupka;
- različita pojednostavljenja.

1 Opšte informacije

- **Carinski tranzit je jedna od četiri vrste posebnih postupaka** . To je carinski postupak koji se koristi kako bi se olakšalo kretanje između dve tačke carinskog područja, preko drugog carinskog područja, ili između dva ili više carinskih područja.
- Različiti **scenariji carinskog tranzita** su:
 - ulazjenje a zatim napuštanje carinskog područja Unije;
 - napuštanje a zatim ponovno ulazjenje na carinsko područje Unije;
 - ulazjenje na carinsko područje Unije i nastavljjanje kretanja do određene tačke na carinskom području Unije;
 - stavljanjem robe u postupak izvoza i nakon koga sledi postupak tranzita.
- Carinarnice uključene u tranzitno kretanje su:
 - Polazna **carinarnica**:
 - prihvata tranzitnu deklaraciju;
 - vrši analizu rizika i mogući pregled robe;
 - i određuje vremenski rok u kom roba treba da stigne u odredišnu carinarnicu;
 - razdužuje postupak tranzita i oslobađa obezbeđenje.

- Odredišna **carinarnica**:
 - vrši kontrolu i proverava da li je sva roba stigla u određenom vremenskom roku;
 - šalje rezultate kontrole polaznoj carinarnici kada je pregled robe i/ili dokumenata zadovoljavajući ili se smatra zadovoljavajućim.
- Tranzitna **carinarnica** je carinarnica u kojoj roba ulazi ili napušta carinsko područje Unije u postupku tranzita ali to polazna ili odredišna carinarnica. Tranzitna carinarnica: overava ulazak ili izlazak određene robe u postupku carinskog tranzitom.

2 Tranzitni postupak

- **Spoljni tranzit (T1)** se uglavnom primenjuje na robu koja nije iz Unije.
 - Postupak spoljnog tranzita omogućava da se roba koja nije iz Unije kreće od jedne do druge tačke u okviru carinskog područja Unije bez plaćanja carinskih dažbina i drugih naknada.
- **Unutrašnji tranzit (T2)** se uglavnom primenjuje na robu Unije.
 - Postupak unutrašnjeg tranzita omogućava privrednom subjektu da privremeno napusti i ponovo uđe na carinsko područje Unije zadržavajući status robe Unije.

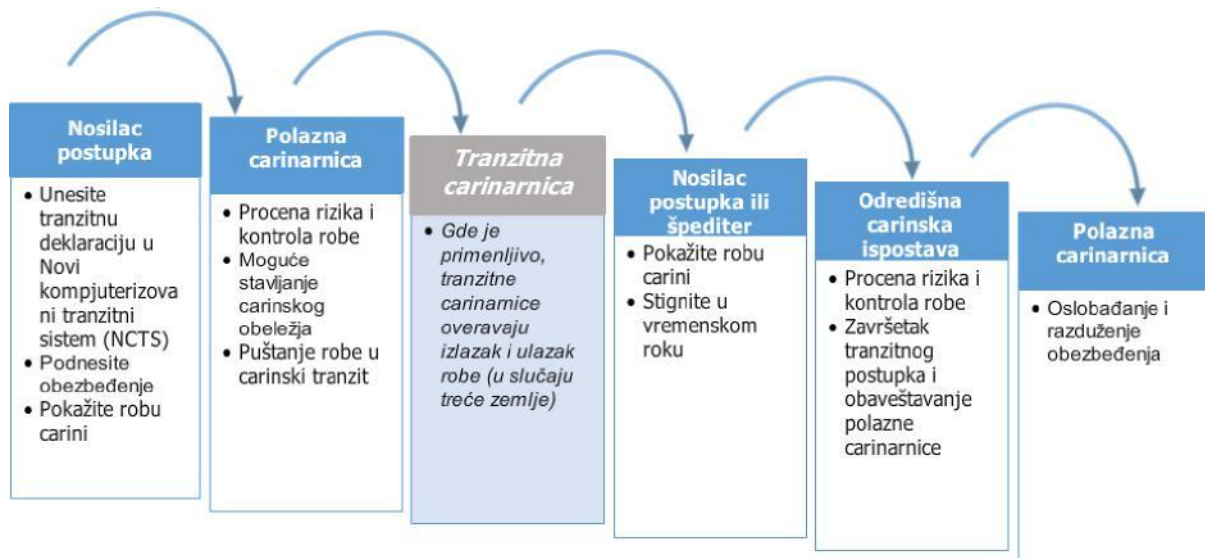
3 Tranzitni postupak Uniji i zajednički tranzitni postupak

- Najčešće korišćena i slična tranzitna kretanja su:

	Tranzit Unije	Zajednički tranzit
Zakonski osnov	Carinski zakon Unije (UCC)	Konvencija o zajedničkom tranzitnom postupku od 20. maja 1987.
Teritorijalni obim	Carinska teritorija Unije (+ Andora i San Marino)	Carinsko područje Unije i ostale ugovorne strane Konvencije: Island, Švajcarska, Lihtenštajn, Norveška, Turska, bivša jugoslovenska republika Makedonija i Srbija.

- Tranzitni postupak Unije i zajednički tranzitni postupak mogu se primeniti na sledeće načine:
 - U NCTS sistemu – uglavnom za drumski saobraćaj;
 - Papirnim putem za železnički, morski i vazdušni transport (potrebno je odobrenje);
 - Korišćenjem elektronskih manifesta za vazdušni i morski transport (potrebno je odobrenje).

- Standardna procedura za tranzit Unije i zajednički tranzit u NCTS sistemu je sledeća:

- Nosilac postupka je lice koje podnosi carinsku deklaraciju, ili u čije ime se ona podnosi. Nosilac je **odgovoran za**:
 - Pokazivanje robe i potrebnih informacija u odredišnoj carinarnici bez vremenskog ograničenja;
 - Pridržavanje carinskih odredbi u vezi sa tranzitnim postupkom;
 - Podnošenje obezbeđenja;
 - Plaćanje carinskih dažbina i drugih naknada koja mogu nastati kao posledica nastanka carinskog duga.
- **Druga lica** koja prime robu znajući da je ona u postupku tranzita mogu takođe biti odgovorna za pokazivanje robe u odredišnoj carinarnici. Bez obzira na to, **nosilac postupka ostaje u potpunosti odgovoran**.
- Carinski organi zaista mogu dati odobrenje za određena **pojednostavljenja**.
 - **ovlašćeni pošiljalac**: ovlašćeni pošiljalac je lice koje je ovlašćeno da započne tranzitnu operaciju bez pokazivanja robe polaznoj carinarnici;
 - **ovlašćeni primalac**: ovlašćeni primalac je lice ovlašćeno da u svom poslovnom prostoru ili na nekom drugom određenom mestu, primi robu u postupku tranzita bez pokazivanja robe odredišnoj carinarnici;
 - **Elektronski transportni dokument (ETD)**: ovo pojednostavljenje se odnosi na korišćenje ETD kao tranzitne deklaracije za vazdušni ili morski transport i primenjivaće se od datuma razvoja relevantnog unapređenog sistema ekonomskih operatera (najkasnije do 1 maja 2018). Dok god sistemi ekonomskih operatera ne budu u funkciji koristiće se privremena odobrenja da se elektronski manifesti koriste kao deklaracije za pomorski i vazdušni transport;
 - **tranzitna deklaracija sa smanjenim brojem podataka**: ovo pojednostavljenje omogućava korišćenje tranzitne deklaracije sa smanjenim brojem podataka za stavljanje robe u tranzitni postupak Unije. Dok god unapređeni sistem (NCTS) ne bude u funkciji u železničkom, pomorskom i vazdušnom saobraćaju koristiće se papirni manifesti;
 - **upotreba posebnih vrsta plombi**: privredni subjekt se može podneti zahtev za odobrenje za korišćenje posebnih plombi, koji mu omogućavaju da koristi te plombe umesto odlaska na carinu da dobije plombe za pošiljke.

- Ukoliko se **tokom puta** dogodi incident, **prevoznik** je u obavezi **da odmah** obavestin**ajbližu** carinarnicu u državi članici gde se incident dogodio. Ova carinarnica će odlučiti da li će se kretanje nastaviti ili treba preduzeti odgovarajuće mere.

Primeri incidenata:

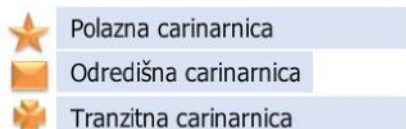
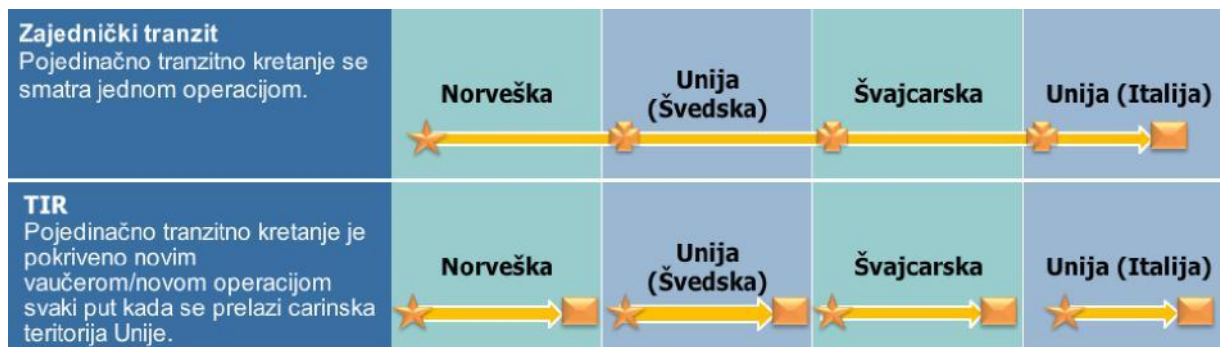
- pretovar robe,
- polomljene plombe iz razloga van kontrole prevoznika;
- odstupanje od propisanog plana puta.

Počev od dana uvođenja unapređenog NCTS sistema, svi detalji u vezi sa incidentima biće zabeleženi u tom sistemu.

- Kada roba nije isporučena odredišnoj carinarnici (npr. ukradena roba) **započinje postupak** provere i moguće naplate duga.

4 TIR

- Drugo često korišćeno tranzitno kretanje je TIR.
- TIR postupak omogućava transport robe prelaženjem više granica korišćenjem jednog TIR karneta. Ovo znači da roba putuje između carinarnice polaska u jednoj zemlji ili carinskoj Uniji i odredišne carinarnice u drugoj zemlji ili carinskoj Uniji.
- TIR tranzitni postupak ima zakonski osnov u TIR Konvenciji iz 1975, čije su uključene zemlje ugovorne strane.
- U TIR postupku se koriste takozvani **TIR karnet kao carinsku deklaraciju**.
- Uslovi koje treba ispuniti za TIR postupak:
 - Roba se prevozi u odobrenim vozilima ili kontejnerima.
 - Roba se kreće sa TIR karnetima koje izdaju nacionalne asocijacije za garancije, koje su deo međunarodne organizacije imenovane u TIR Konvenciji.
 - **Bar jedan deo prevoza je drumski.**
 - TIR karnet služi kao **međunarodno važeće obezbeđenje** za plaćanje eventualnih dažbina i naknada.
- TIR kretanje i carinsko područje Unije:
 - Carinsko područje Unije treba smatrati jedinstvenim područjem.
 - TIR kretanje treba da započne ili se završi van carinskog područja Unije ili između dve tačke Unije prolaskom kroz treću zemlju.
 - Pored papirnog TIR karneta, imalac je dužan da unese podatke u NCTS sistem.
 - TIR karnet važi jedino kada je finansijsko obezbeđenje prihvaćeno na carinskom području Unije.
- Glavna razlika između zajedničkog tranzita i TIR kretanja je ta da je **zajednički tranzit** jedno **tranzitno kretanje** kroz jedno područje, dok je **TIR kretanje** **niznacionalnih postupaka** koji koriste standardizovana pravila TIR Konvencije.

5 Drugi tipovi tranzitnih kretanja

5.1 Postupak po ATA Konvenciji

- Privremeni uvoz (ATA) postupak omogućava da se roba koristi u jednoj ili više zemalja ili carinskih područja bez naplate carinskih dažbina i drugih potraživanja pod uslovom da ona izađe u istom stanju kao što je bila na ulasku, u određenom vremenskom periodu.
- Zakonski osnov za ovaj postupak su ATA Konvencija i Konvencija o privremenom uvozu, takođe poznata kao Istambulska konvencija.
- ATA postupak zahteva finansijsko obezbeđenje.

5.2 Poštanski sistem

- Od privrednog subjekta se ne zahteva da podnese carinsku deklaraciju za poštanske pošiljke koje ulaze, izlaze ili se transportuju dok god su pod odgovornošću poštanske službe.
- Carinske postupke i formalnosti vrše poštanske ili kurirske

kompanije.

5.3 NATO obrazac 302

- Carinsko zakonodavstvo propisuje specijalne obrasce za vojnu robu zemlje iz Severnoatlantskog pakta (NATO) preko teritorije NATO partnerskih zemalja.

5.4 Rajnski manifest

- Postupak po Rajnskom manifestu ustanovljen je da olakša kretanje robe rekom Rajnom i njenim pritokama. Može se koristiti kao tranzitni dokument u Uniji.

Da saznate više o ovoj temi preuzmite (besplatno) modul eUčenja: [CZU nivo 2 Carinski transit](#)

Pogledajte i relevantne propise na veb lokaciji [Evropske Unije](#).

Zapamtite, ovo je brz i praktičan pregled najznačajnijih informacija o ovoj temi. Samo se propisi objavljeni u Službenom listu Evropske unije smatraju autentičnim. Komisija ne prihvata bilo kakvu odgovornost ili obavezu u pogledu ovog dokumenta.